

PROGRAM KLUBU PŘÁTEL ŘECKA, z. s.

●**Řecký večer s Marthou a Tenou Elefteriadu.** Volné setkání členů KPŘ na koncertu Marthy a Teny Elefteriadu. Divadlo Semafor, Dejvická 27, Praha 6. Neděle 1. října v 16 hodin.

●**Oslava státního svátku Řecka:** Vzpomínka na 28. říjen 1940, den Ochi. Položení věnce u pomníku Řeků pochovaných v Krhanicích. Pátek 27. října 2023.

KULTURNÍ PŘEHLED

Vítáme členy Klubu přátel Řecka a čtenáře našich stránek v říjnu, v desátém měsíci roku 2023. V neděli 1. 10. 2023 slavíme Světový den seniorů. Připomeňme si ho překladem básně Konstantina Kavafise „Stařec“.

Stařec

Kavárenského poryvu je tu svět.
Shrben nad stolem sedí kmet,
s novinami před sebou, bez stolování.

A v bědném stářím pohrdání
myslí, jak málo užil let, co měl k mání,
kdy vládl sílou, slovem, krásou.

Vidí, že sešel velmi, cítí to, ne, že neví.
A celý ten čas, co byl mlád, se jeví
jak včerejšek. Jak malý předěl, jak předěl malý.

A vzpomíná Rozvážnost, jak se mu smála
a jak ji vždy důvěřoval - mrška malá! -
lhářce, co namlouvala: Zítřka. Dost máš času.

Vzpomíná vášní, jimž odolal a pitek,
které obětoval. Plný je nyní výtek
každé ztracené příležitosti.

...A od toho přemítání a vzpomínání
kmet je zatěžkán. Hlava se mu sklání,
na kavárenském stole je složena.

Řečtí senioři v Československu. Οι Έλληνες ηλικιωμένοι στην Τσεχοσλοβακία. 1964

Καλό μήνα! Καλωσορίζουμε τα μέλη της Λέσχης των Φίλων της Ελλάδας και τους επισκέπτες του ιστότοπου μας στον Οκτώβριο, στον δέκατο μήνα του 2023. Την Κυριακή 1 Οκτωβρίου 2023. Παγκόσμια Ημέρα Ηλικιωμένων. Αυτή τη μέρα υπενθυμίζουμε με το ποίημα του Κωνσταντίνου Καβάφη «Ένας γέρος».

Ένας γέρος
Στου καφενείου του βοερού το μέσα μέρος
σκυμμένος στο τραπέζι κάθεται ένας γέρος·
με μια εφημερίδα εμπρός του, χωρίς συντροφιά.

Και μες στων άθλιων γηρατειών την καταφρόνια
σκέπτεται πόσο λίγο χάρηκε τα χρόνια
που είχε και δύναμη, και λόγο, κι εμορφιά.

Ξέρει που γέρασε πολύ· το νιώθει, το κοιτάζει.
Κι εντούτοις ο καιρός που ήταν νέος μοιάζει
σαν χθες. Τί διάστημα μικρό, τί διάστημα μικρό.

Και συλλογιέται η Φρόνησις πώς τον εγέλα·
και πώς την εμπιστεύονταν πάντα — τί τρέλα! —
την ψεύτρα που έλεγε· «Αύριο. Έχεις πολύν καιρό.»

Θυμάται ορμές που βάσταγε· και πόση
χαρά θυσίαζε. Την άμυαλή του γνώσι
κάθ' ευκαιρία χαμένη τώρα την εμπαίζει.

...Μα απ' το πολύ να σκέπτεται και να θυμάται
ο γέρος εξαλίσθηκε. Κι αποκοιμάται
στου καφενείου ακουμπισμένος το τραπέζι.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

- 01 ΚΥΡΙΑΚΗ Ανανίας, Νίνος, Θηρεσία, Ρωμανός, Ρωμάνο, Ρωμανή
- 02 ΔΕΥΤΕΡΑ Κυπριανός, Κυπριανή, Ιουστίνη, Ιούστα, Γιούστα, Ιουστίνια, Γιουστίνια, Γιουστίνη
- 03 ΤΡΙΤΗ Διονύσιος, Διονύσης, Νιόνιος, Νύσης, Ντένης, Διονυσία, Διονυσούλα, Νύσα, Σίσσυ, Ντενίζ
- 04 ΤΕΤΑΡΤΗ Βερίνα, Βερίνη, Βέρα, Βερούλα, Βερούλη, Ιερόθεος, Καλλισθένης, Καλλισθένη
- 05 ΠΕΜΠΤΗ Χαριτίνη, Χαριτίνα, Χαρίτη, Τίνα, Χαρά, Μεθοδία, Ερμογένης
- 06 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Θωμάς, Θωμαή, Ερωτής, Ερωτηίδα
- 07 ΣΑΒΒΑΤΟ Σέργιος, Σεργία, Σεργιανή, Σεργιούλα, Βάκχος, Βάκχη, Βακχία, Πολυχρόνης, Πολυχρόνιος, Χρόνης, Πολυχρονία, Πολυχρονούλα
- 08 ΚΥΡΙΑΚΗ Πελαγής, Πελάγιος, Πελαγία, Πελαγούλα, Πελαγίνα, Πελαγίτσα, Πελαγιώ
- 09 ΔΕΥΤΕΡΑ Αβραάμ, Αβραμιά, Λωτ, Λοτ
- 10 ΤΡΙΤΗ Ευλάμπιος, Λάμπης, Ευλάμπης, Ευλαμπία, Ευλαμπή, Λαμπή, Λαμπία, Λάμπω
- 11 ΤΕΤΑΡΤΗ ορ. Φιλίππου εκ των επτά διακόνων του εν Τράλλεσιν, Οσίων Ζηναΐδος και Φιλονίλλης
- 12 ΠΕΜΠΤΗ Ανδρόμαχος, Μάχος, Ανδρομάχη, Μάχη, Μαχούλα, Βαλάντης, Βαλάντιος
- 13 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Καρπός, Αγαθονίκη, Χρυσή, Χρύσα, Χρυσαλία, Χρυσανγή, Χρυσούλα, Σήλια, Χρυστάλλα, Χρυσταλλία, Φλωρέντιος, Φλωρέντης, Φλωρέντος, Φλωρέντσος, Φλωρεντία, Φλωρέντα, Φλωρένα, Φλώρινα, Φλωρένσα, Φλωρέντζα, Ντία
- 14 ΣΑΒΒΑΤΟ Γερβάσιος, Γερβασία, Ναζάριος, Ιγνάτιος, Ιγνάτης, Ιγνατία
- 15 ΚΥΡΙΑΚΗ Λουκιανός, Λουκιανή
- 16 ΔΕΥΤΕΡΑ ορ. Μάρτυρος Λογγίνου του εκατοντάρχου, Μαρτύρων Δομετίου Δομνίνου Λεοντίου και Τερεντίου
- 17 ΤΡΙΤΗ Αντίγονος, Ευπρέπιος, Ευπρέπειος, Ευπρεπής, Ευπρεπία
- 18 ΤΕΤΑΡΤΗ Λουκάς, Λουκία, Λουκίτσα, Μαρίνος
- 19 ΠΕΜΠΤΗ Κλεοπάτρα, Κλειώ, Πάτρα, Πατρούλα, Πατρίτσα, Φήλιξ, Φίληξ, Φίλιξ, Φίληκας, Φίληξα, Φιλήκη, Φηλικίτη
- 20 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Αρτέμιος, Αρτέμης, Αρτεμης, Αρτέμη, Αρτέμιδα, Αρτεμία, Αρτεμισία, Γεράσιμος, Μάκης, Μικές, Μίκης, Γερασιμούλα, Διάνα, Ντιάνα, Ενόη, Ματρώνα, Ματρόνα, Κερασιά, Κερασία
- 21 ΣΑΒΒΑΤΟ Ευκράτης, Εύκρατος, Ευκρατάς, Ευκρατία, Ευκρατούλα, Ούρσουλα, Ορσαλία, Σωκράτης, Σωκρατίνα, Σωκρατία, Χριστόδουλος
- 22 ΚΥΡΙΑΚΗ Αβέρκιος, Αβερκία
- 23 ΔΕΥΤΕΡΑ Ιάκωβος, Ιακωβίνα, Ζακελίνα
- 24 ΤΡΙΤΗ Σεβαστιανή, Σεβαστίνα, Σεβαστιάνα, Σεβαστή, Σέβη, Σεβούλα, Σεβαστούλα
- 25 ΤΕΤΑΡΤΗ Χρυσάνθη, Χρυσάφιος, Χρυσάφης, Χρυσαφένια
- 26 ΠΕΜΠΤΗ Γλύκων, Γλυκός, Δημήτριος, Δημήτρης, Δημητρός, Μίμης, Τζίμης, Μήτσος, Δημητράκης, Τζιμάκος, Μητσάκος, Μήτρος, Δήμητρα, Μιμή, Μιμικά, Δημητρούλα, Δημητρία, Ντίμι, Δήμος, Λέπτινος, Λεπτίνα, Λούππος, Λούππης, Κυπαρισσία, Παρεσίνα, Παρεσσία, Παρέσια, Παρέσσα
- 27 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Νέστορας, Νέστωρ, Νεστορία
- 28 ΣΑΒΒΑΤΟ Νεφέλη, Βήλη, Βίλια, Ευνίκη, Ευνίκα
- 29 ΚΥΡΙΑΚΗ Αβραάμ, Αβραμιά, Μελιτίνος, Μελιτίνη, Μελιτίνη, Μελιτίνα, Μελίτη, Μελίτα, Μελίνα, Μελιτίνος, Μελίνα, Μελιτίνη, Μελιτίνα, Μελίτη, Μελίτα, Αναστασία, Νατάσα, Νατάσσα, Νανά, Τασία, Σία, Τατία, Τάσα, Τέσα, Σάσα
- 30 ΔΕΥΤΕΡΑ Απολλωνία, Αστέριος, Αστέρης, Αστρινός, Αστερινός, Αστρινή, Αστέρω, Αστερία, Αστρούλα, Αστερινή, Ζηνόβιος, Ζηνοβής, Ζήνος, Τζήνος, Ζηνοβία, Ζήνα, Τζήνα, Τζίνα, Ζελίνα, Κλεόπας, Πάκης, Κλεόπιος, Κλεοπάκης, Κλεοπία, Κρόνος, Κρονίων, Κρονίωνα, Κρονίος, Κρονία, Μαρκιανός, Μαρκίνος, Τέρτιος, Τέρτος, Τέρτης, Τερτίνος, Τέρτια, Τέρτα, Τέρτη, Τερτίνα
- 31 ΤΡΙΤΗ Απελλής, Απέλλης, Αμπλίας, Αμπλία, Νάρκισος, Νάρκισσος, Αριστόβουλος, Αριστοβούλη, Στρατονίκη, Στρατή, Νίκη

Hudba

Martha a Tena Elefteriadu. Koncert v Divadle Semafor, Dejvická 27, Praha 6. Neděle 1. října v 16 hodin.

Tanec

Řecký večer na Barče v Praze – Martha a Tena Elefteriadu. Kulturní dům Barikádníků (tzv. Barča), 27. října v 19.00 hodin, vstupné 300 Kč. Více informací <https://www.martha-tena.net/diar/>.

Literatura

•PŘEKLADY – ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

Oněšené soudní překlady (tzv. úřední překlady, překlady s razítkem) - Επικυρωμένες μεταφράσεις. Z češtiny do novořečtiny a naopak – από τα τσέχικα προς τα ελληνικά και αντίστροφα: PhDr. Konsantin Tsivos: E-mail KostasTsivos@seznam.cz. Zoi Jatagantzidu: evis@seznam.cz. Tel. 222 951 494, mobil: 608 653 450.

Z NOVÝCH KNIH

Θεόδωρος Παπακώστας: Χωράει όλη η αρχαιότητα στο ασανσέρ; 2021. Περιεχόμενα: Πρόλογος του Καθηγητή Δημήτρη Πλάντζου. Σημείωμα του συγγραφέα. Εισαγωγή. 1. Άνοιξε πέτρα να διαβώ [Η Εποχή του Λίθου]. 2. Του Αιγαίου τα blues [Κυκλαδικός Πολιτισμός]. 3. Σήκω χόρευε, κουκλί μου, να σε δω να σε χαρώ [Μινωικός Πολιτισμός]. 4. Κι άμα τα πάρω, θα πάρω φόρα [Μυκηναϊκός Πολιτισμός]. 5. Τι λείπει, τι φταίει και η καρδιά μου κλαίει [Σκοτεινοί Αιώνες]. 6. Μια λεμονιά ανθίζει στη γειτονιά [Γεωμετρική Εποχή]. 7. Μεσοπέλαγα αρμενίζω κι έχω πλώρα τον καημό [Αρχαϊκή Εποχή]. 8. Σιγά μην κλάψω, σιγά μη φοβηθώ [Περσικοί Πόλεμοι]. 9. Θα 'ναι σαν να μπαίνει η άνοιξη [Κλασική Εποχή]. 10. Κυκλοφορώ κι οπλοφορώ [Μεγαλέξανδρος]. 11. Πάμε για άλλες πολιτείες [Ελληνιστική Εποχή]. 12. Πόσο γλυκά με σκοτώνεις [Ρωμαϊκή Εποχή]. Επίλογος. Βιβλιογραφικές προτάσεις.
Tento titul vydalo Nakladatelství BETA Dobrovský 2023, ISBN: 978-80-7593-516-8 v českém překladu **Theodore Papakostas: O starém Řecku ve výtahu**. Z řeckého originálu přeložila Markéta Kulhánková.

SLOVÍČKA DO KAPSY

Stará láska nerezaví. *Ο πρώτος έρωτας δεν ξεχνιέται. / Η πρώτη αγάπη δε λησμονιέται. / Η πρώτη αγάπη δεν ξεχνιέται.*

Staré zlaté časy! *Ο παλιός καλός καιρός!*

starý¹ *δάvný παλιός*

starý² *dosaženým věkem ηλικιωμένος, -η, -ο*

Starý strom se nedá ohnouti. *Του χοίρου το μαλλί δε γίνεται μεταζί.*

stará žena *ἡ ηλικιωμένος*

starý muž *ο ηλικιωμένος*

senioři *οι ηλικιωμένοι*

staří lidé *οι ηλικιωμένοι*

Výročí

● Sedmdesát pět let od příchodu řeckých dětí do Československa. Tomuto výročí je věnována kniha Antula Botu, Milan Konečný: Děti občanské války.- Studie z dějin řeckých dětí v Československu 1948-1962, vydaná Klubem přátel Řecka. Ta připomíná na stranách 41 a 42 zřízení památníku Řeků na hřbitově v Krhanicích Klubem přátel Řecka. Leží zde čtrnáct řeckých občanů, zemřelých v létech 1949 až 1951 v sanatoriu v Prosečnici, v táboře v Lešanech a v nemocnici v Praze. Mezi nimi děvnčátka Maria Vergu, narozené 1947 a zemřelé 7. 11. 1949 v Praze a chlapec Zisis Lambrou, narozený 1949 a zemřelý v Prosečnici 18. 3. 1950.

75 χρόνων από τον ερχομό των Ελληνόπουλων στην Τσεχοσλοβακία. Σε αυτή την επέτειο είναι αφιερωμένο το βιβλίο των συγγραφέων Ανθούλα Μπότου και Μίλαν Κόνετσου *Δέτι občanské války.- - Studie z dějin řeckých dětí v Československu 1948-1962 (Τα Παιδιά του Εμφυλίου. - Μελέτη της ιστορίας των Ελληνόπουλων στην Τσεχοσλοβακία)*, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις της Λέσχης των Φίλων της Ελλάδας. Θυμίζει στις σελίδες 41 και 42 την ίδρυση μνημείου των Ελλήνων στο νεκροταφείο στο Krhanice από τη Λέσχη Φίλων της Ελλάδας. Εδώ βρίσκονται δεκατέσσερις Έλληνες πολίτες που πέθαναν μεταξύ 1949 και 1951 στο σανατόριο της Prosečnice, στο στρατόπεδο στο Lešany και στο νοσοκομείο της Πράγας. Ανάμεσά τους το κορίτσι Maria Vergu, που γεννήθηκε το 1947 και πέθανε 7/11/1949 στην Πράγα και το αγόρι Zisis Lambrou, γεννημένος το 1949 και πέθανε στην Prosečnice στις 18/3/1950.

Výstavy

PO STOPÁCH ŘEKŮ V ŠUMPERKU. Výstava fotografií, mapující život řecké komunity na Šumpersku. Vernisáž 30. 9. 2023 s přednáškou PhDr Konstantinose Tsivose, Ph. D. o řecké emigraci v letech 1948-1949 do Československa. Vlastivědné muzeum v Šumperku, Rytířský sál. Do 22. 10. 2023.

<https://muzeum-sumperk.cz/akce/po-stopach-reku-v-sumperku/>

ΣΤΑ ΙΧΝΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΟ ŠUMPERK. Έκθεση φωτογραφιών που χαρτογραφούν τη ζωή της ελληνικής κοινότητας στην περιοχή Σούμπερκ. Η εγκαίνια 30 Σεπτεμβρίου 2023 με διάλεξη του PhDr Κωνσταντίνου Τσιβού, Ph. D. για την ελληνική μετανάστευση στην Τσεχοσλοβακία το 1948-1949. Μουσείο Πατριδογνωσίας της πόλης Σούμπερκ. Έως 22 Οκτωβρίου 2023.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ. Με την ευκαιρία μιας νέας συνεργασίας ανάμεσα στη Βρετανική Πρεσβεία στην Αθήνα και το Μουσείο Μπενάκη, η Κυβερνητική Συλλογή Τέχνης του Ηνωμένου Βασιλείου με μεγάλη χαρά παραχωρεί σε καθεστώς μακροχρόνιου δανεισμού ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ στο Μουσείο Μπενάκη Ελληνικού Πολιτισμού και στην Πινακοθήκη Γκίκα. Τα σημαντικά αυτά έργα από τον 19ο και 20ό αιώνα εντάσσονται στους χώρους των μόνιμων συλλογών και ακολουθούν τη θεματική της μουσειακής αφήγησης. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνουν νέα και απρόσμενα συναπαντήματα και αναδεικνύουν τόσο τις κοινές ιστορίες όσο και τους ισχυρούς πολιτισμικούς και διπλωματικούς δεσμούς μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ελλάδας.

Ένα από τα πιο εξέχοντα έργα αυτής της αναδυόμενης έκθεσης είναι μια προσωπογραφία του λόρδου Βύρωνα από τον Thomas Philips. Το έτος 2024 συμπληρώνονται διακόσια χρόνια από τον θάνατο του φιλέλληνα ποιητή και η έκθεση της προσωπογραφίας τιμά αυτή την επέτειο. ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ. ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: 05/07/2023 - 01/06/2025.

Dny pracovního klidu v Řecku 2023 – Οι αργίες στην Ελλάδα το 2023:

28η Οκτωβρίου: Σάββατο 28 Οκτωβρίου

Χριστούγεννα: Δευτέρα 25 Δεκεμβρίου

Σύναξη της Θεοτόκου: Τρίτη 26 Δεκεμβρίου

S použitím textů pořadatelů připravili Mgr. Milan Konečný a Mgr. Antula Botu. Historické studie Mgr. Milana Konečného jsou na <http://www.historieskla.cz>.